

Tämä artikkeli on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne. Kyseessä on käsikirjoitusversio, josta puuttuvat artikkelin mahdolliset kuvat ja jossa saattaa olla pieniä eroavaisuuksia lopulliseen artikkeliin verrattuna.

Viite

Lauhanen, R. 2015. Metsäsuunnitelma auttaa päätöksenteossa. Ilkka 11.5.2015,15.

SeAMK

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

www.seamk.fi

verkkolehti.seamk.fi

Metsäsuunnitelma auttaa päätöksenteossa

Neuvostoliitossa betonipaaluilla merkityt parin neliökilometrin kokoiset alueet eli oblastit muodostivat metsätalouden suunnittelun perustan. Alueita oli helppo muodostaa, koska suunnitelmataloutta harjoitettiin vain yhdellä rekisterinumerolla valtion metsissä.

Nyky-Suomessa eri tahot puolestaan tarjoavat puukauppa- ja metsänhoitopalveluita sekä myyvät taimia ja metsäsuunnitelmia. Metsäsuunnitelman saa periaatteessa tehdä kuka vaan. Suunnitelmaan tarvitaan kuitenkin metsätilakartat, uudet metsikkökuviotiedot sekä suunnitelma-asiakirja seuraavan kymmenen vuoden aikana tehtävistä hakkuista ja metsänhoitotoista kuvioittain. Ajantasainen metsäsuunnitelma on hyvä apu metsänomistajan päätöksenteossa sekä tila-arvion laadinnassa.

Noin 30 vuotta sitten professori Pekka Kilkki opetti, että metsänomistajan tarpeita on tärkeää kuulla ennen metsäsuunnitelman laatimista. Jo tuolloin oli puunmyyjiä, marjastajia ja suojelijoita metsänomistajina. Muistan kun sittemmin edesmennyt professori moitti meitä opiskelijoita siitä, että olimme Juuan kunnassa ehdottaneet erään karjatilän metsäsuunnitelmaan luonnontilaisen puron perkausta.

Metsäsuunnitelma on hyvä tehdä maastontiedustelun kera. Metsässä kulkiessa löytää tukkoon menneet ojat, metsätuhot sekä arvokkaat luontokohteet ja marjapaikat. Sekin on mahdollista, että metsäsuunnittelija pääsee halvalla ja helpolla tekemällä maastotyöt kirjoituspöydän ääressä, kun metsänomistajan luvalla tutkii ilmaiseksi Metsään.fi -palvelun tietoja, vanhaa metsäsuunnitelmaa sekä netin karttoja ja ilmakuvia.

Myös eri palveluntarjoajien ansaintalogiikat vaihtelevat. Metsäsuunnittelusta elävän yrityksen on ensin tienattava johtajan ja sihteerin palkat maksavalta asiakkaalta. Sellua ja sahatavaraa kauppaavalle suurkonsernille metsäsuunnitelma voi olla enemmän metsänomistajan ja yhtiön välinen palvelujen tuottamisalusta. Markkinoilla on myös ekologistia metsäsuunnitelmia tarjolla.

Ennen muinoin metsäsuunnitelmat tehtiin paperille tietokoneavusteisesti, ja suunnitelmat maksettiin kerralla pois. Nyt sähköisiä metsäsuunnitelmia voi hankkia tablettiin tai älypuhelimeen. Asiakas ei kuitenkaan aina huomaa vähemmän tarpeellista ja maksullista systeemipäivitystä suunnittelukauden aikana. Toisaalta aktiivinen metsänomistaja tai hakkuuoikeudenhaltija voi nopeasti ajantasaistaa hakkuutyömaan maastotiedot mobiilisuunnitelmiin.

Ennen metsäkeskukset vastasivat yksityismetsien suunnittelusta. Samalla saatiin metsänomistajien tietosuoja loukkaamatta yhteenvedonomaista koostetta aluetason metsävaratiedoista. Nyt vapaassa markkinataloudessa metsänomistajan ei ole pakko tilata metsäsuunnitelmaa. Kun metsäsuunnittelu on hajautunut eri palveluntarjoajien kesken, ei enää saada aluetason kokonaisvaltaisia metsävaratietoja maakunnallisen päätöksenteon tueksi. Näin ollen entisajan metsäsuunnittelussa oli paljon hyvääkin.

MMT Risto Lauhanen

Kirjoittaja on Helsingin yliopiston dosentti sekä SeAMK elintarvike ja maatalouden tutkimus- ja kehittämisspäälikkö.